

JOGELMÉLET
Egyetemi jegyzet

Miskolc, 1992

Tartalomjegyzék

	Oldal
I. FEJEZET: A JOG ELŐKÉRDÉSEI	1
A. A jog ontológiája és episztemológiája	1
B. Jog és logika	28
II. FEJEZET: A JOG MINT NORMA	39
A. Normativizmus a jogtudományban	39
B. A jogi norma érvényessége	48
C. A Sein és a Sollen ("Lét" és "Legyen") a jogban	58
III. A JOG MINT TÉNY	67
A. A jogi tény és a jog mint tény	67
B. Jogpozitivizmus és jogszociológia	69
C. A jog mint tény - jogelméleti szempontból	70
D. Hogyan illeszkedik a jog alrendszere a társadalom egészébe?	71
E. Milyen kihívások érik a jogot?	77
F. A jog érvényesülése	83
IV. FEJEZET: A JOG ÉS ÉRTÉK; A JOG HELYESSÉGE	89
I. Bevezetés	89
II. Az érték fogalma és funkciói	93
III. A jog és az érték összefüggése	100
IV. Axiológiai megközelítési módok	101
V. Történeti áttekintés	102
V. FEJEZET: A JOG MINT ESZKÖZ	116
A. A jog, mint eszköz az egyén kezében	116
B. A világ megváltoztatása a jog útján	124

C. A jog és modernizáció	135
VI. FEJEZET: A JOG MINT RENDSZER	148
A. A társadalom mint rendszer	148
B. A jogi rendszer mint intézményrendszer	156
C. A jogi rendszer nem formalizált elemei	166
VII. FEJEZET: JOG ÉS HERMENEUTIKA; JOGI TOPIKA	176
I. Bevezetés	176
II. A jogi topika	185
VIII. FEJEZET: A JOGURALOM	196
A. Terminológiai bizonytalanságok	196
B. Megközelítések	203
C. Elhatárolások	205
D. Ellentmondások	209
E. Forma és matéria	213
F. A joguralmi jog jellemzői	215
IX. FEJEZET: EMBERI JOGOK	224
A. Az emberi jogok elméleti megalapozása	224
B. Az emberi (állampolgári) jogok alkotmányos dokumentumai. Az alapvető jogok biztosításának fejlődési tendenciái	234
C. Az emberi jogok fejlődésének újfajta tendenciái	245
X. FEJEZET: IGAZSÁGOSSÁG	253
A. Mit jelent az "igazságosság"?	253
B. Természetjog - pozitív jog - igazságosság	260
C/1. A jog igazságossága	262
C/2. A jogalkalmazás igazságossága	271
D. Az igazságosság és a jogi értékek	275

E. Igazságosság és jogi érvényesség	277
XI. FEJEZET: A JOG OLDÁSA	
(Méltányosság, diszkréció, generálklauzula)	281
A. Méltányosság	284
B. Diszkréció	292
C. Generálklauzulák	299
XII. FEJEZET: AZ EURÓPAI JOGISÁG FORMÁLÓDÁSA	303
A. Bevezető megjegyzések	303
B. A jogiság háttere: a szokásjog	306
C. A jogtudomány az egyetemeken	313
D. A teológia, az egyház és a kánonjog szerepe	319
E. Világi jogrendszerek I.	326
F. Világi jogrendszerek II.	332
G. Szekuláris jogrendszerek III: királyi jog	341
XIII. FEJEZET: A JOGÁSZI GONDOLKODÁS TÍPUSAI	347
Felhasznált ill. ajánlott irodalom	363